Մանզումէի էֆքէար մէնէաէ 300 նիւսխէ կէրիլիգ, սէնէվի գէյմէթի, Իսթանպոլ իչին կէչէր ագճէ 250, վէ այլթէ այլուղէ 125 ղրշ. վէ Թաշրայար իչին բօսթա փարաէ սախի իչինէ օլայագ, սէնէվի գէյմէթի սաղ ագճէ 250 վէ այլթէ պայուղէ սախի 125 ղրշ. օլաճագ սը։

Վէ գէչէրանիւսխէսի 40-արփ արաէա սաթըլյահագ տըր։

Մանզումէի Էֆքէար

Իչինէ պէրինճի տէֆտատ 3 իքինճի տէֆտատա, 2 վէ իւչինճիւ վէ սայիր տէֆտէրլէր տա 1էր ղրշ. այլնաճագ տըր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Պ/ սղուենտա Ֆօրու-եօլատա 467 նիւմէրօյու խանէյէ ԼԷՎԸՆԹ ՀԷՐԸԼՏ թագխանէսինէ Կարագեա Ց. Փանասեան իսմինէ կէօնդէրիլէճէք սիր։

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՎՏԱՎ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ՎԷ 1870 ԱՊՐԻԼ 3 ՇՈՒՄԱ. ԱԼՃԱՔՐԱՆԿԱ ԱՊՐԻԼ 15 ՆՈՒՄԷՐՈ 1201

ԻՍԹԱՆՊՈԼ 3 ԱՊՐԻԼ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԻՄԲԷՐԱԹՕՐ ՆԱԲՈԼԷՕՆ ՎԷ ԷՀԱԼԻՆԻՆ ԳՈՒՐԱ ԻԼԷ ՀԻՒԲՄԷ

Իմբէրաթօր Նաբօլէօն հազրէթլէրինին, էհալինին գուրա իլէ պէեան իյլէտիյի հիւքմէ միւրաճաաթ իթմէքլիյէ, քէնտինճէ գարարվիրմիշ օլտուղու, վէ մէզքիւր ուսուլին իճրասընա գարշը կէլմէք իսթէէնէր օլուպ, հաթթա վիւքէլանըն տախի, թէպէտահիւլինէ էլզէմիյէթի կէօրիւլմիւշ օլտուղումալիմ տիւր։

Մէզքիւր մատտէ, կէրէյի կիպի էհէմմիյէթի քէսպ իթմիշ օլտուղունտան, վէ էհալինին, գուրա իլէ քէնտի հիւքմիւնի պէեան իթմէսինէ միւրաճաաթ իթմէքլիքտէնէ կէօնա մուհասսէնաթ, վէ նէ կէօնա մազզարաթ հուսուլէ կէլպիլիր օլտուղունուն իյզահաթը, տէյիլ եալընըզ Ֆրանսըզլար իչին, իլլա, թէրազզը վէ մէտէնիյէթի արզուսունտա պուլունան քեաֆֆէյի էհալիլէր իչին տախի, մէնֆաաթը քիւլլիէյի մուճիպ օլաճաղը չիւրհէսիզ օլտուղունտան, էն ալէա իյզահաթ մէնպաը օլան, պիզզաթ Ֆրանսա Գավանին մէճլիսինին միւճատէլէսի խիւլասասընը, օզուեանլարըմըզա թագտիմ իտէրիզ։

ԳԱՎԱՆԻՆ ՄԷՃԼԻՍԻ 3 ԱՊՐԻԼ

Մ. Կրէվի – Էհալինին գուրա իլէ, քէնտի հիւքմիւնի պէեան իթմէսինէ միւրաճաաթ իտիլմէսի մատտէսի իւզէրինէ միւճատէլէ օլունմասընա, հիւքիւմէթին բուի բիզա կէօսթէրմիշ օլմասընը, անճագ պու սապահ տույտուղումտան, օլ խուսուստա, միգտարը քիֆայէտէ հաղրըլըզըմ պուլունմամագտա տըր։

Մէզքիւր խուսուստա իմբէրաթօրուն, Ալնաթիւս–Գօնսիլթիւմիւ, միլլէթին գանուն վազ իթմէք գուվվէթինի, թէքրարէն միլլէթէ իատէ իտէճէք թարզտա՞մը տըր։

Պէն, եիւքսէք՞սէսլէ, վէ զամիրիմճէ, «խա՛յը» տէյի ճէվապ վէրիրիմ։

Էհալինին գուրասընա միւրաճաաթ իթմէքլիյէ տայիր օլան եէնի բլան մուճիպինճէ, էհալի, մէզքիւր գուվվէթինի, անճագ պիր քուրա վիրմէքլէ մէվզըէի իճրայէ գօեապիլէճէք, վէ օնու տախի, իմբէրաթօրուն թէքլիֆ իյլէտիյի վազըթլարտա իճրա իտէպիլէճէք տիր։

Հէր չէյի պիր թարաֆ իտէլիմ. էհալինին, գուրա իլէ քէնտի հիւքմիւնի պէեան իյլէմէսինէ միւրաճաաթ իթմէքլիք, նէ՞ տիր։

Իչթէ ճէվապը։

Շէհիրլիէրի, պիրիպիրլերինէն այրը պիր հալէ վազ իտէրէք, օմուշ պիթմիշ չէյլէր իւզէրինէ, էվվէլինէն թէզէքքիւր իյլէմէյէ, վէ պիր ճէվապ վիրմէյէ միւքթէտիր օլմագսըզըն, անլէրի գուրուճա, եա «էվվէթ», վէ եախօտ «խայը» տէյիպ պիր թարաֆա չէքիլմէյէ մէճպուր գըլմագ տըր։

Էվվէթ, պէօյլէ պիր պիւյիւք միլլէթի, պու հալէ վազ իթմէք իսթէնմէքտէ տիր։

Ֆրանսըզ միլլէթի, քէնտի գանուն ու նիզամաթընը թատիլ իթմէյէ էլզէմիյէէթ կէօրտիւքտէ, քէնտի աղզը իլէ սէօյլէմէէճէք տիր. չիւնքի պիր ատէմին էլի, Ֆրանսըզլարըն արզուլարընը, զէնճիրէ վուրմուշ տուր։

Ումումի գուրանըն, ամընամագ նէթիճէլէրի մուճիպ օլտուղու կիւնլէր կէօրիւլմիւշ տիւր, ֆագաթ էկէր մէզքիւր ուսուլ, նիզամը սուրէթտէ մէվզըյի իճրայէ գօնուր իսէ, պիզի իչինէ տիւրթմէքտէ օլտուղունուզճէպրի իսթիլալլար թարիխինին սօնու կէլմիշ օլաճաղընը մէմուլ իթմէքտէյիզ։

Պիր եէնի նիզամըն գա՛սլի իչին, էհալինին գուրասընա միւրաճաաթ իթմէքլիք, էհալինին ըէյինի իճրա իթմէքլիյին, սալիհ, սէրպէսթ, վէնամուսլու ուսուլի ատյիլ տիր։

Պու խուսուստա, եալընըզ 1852 սէնէսինտէ, տէհզիթ թէէսսիրի թահթընտա օլարագ իճրայէ գօնան ումումի գուրայը տէրլանթը իթմէքլիք քիֆայէթի էտէր։ (Բրէնս Լուի Նաբօլէօնուն, ումումի գուրա իլէ իմբէրաթօր իլան իտիլմիշ օլմասընը անլաթմագ խաթէր)։

Պիլա թէզէքքիւր, վէ ճէվապա բուխասաթ վէրիլմէքսիզին, էհալինին, գուրու պիր գուրասընա միւրաճաաթ իթմէքլիք, իմբէրաթօրուն էլինտէ պիր սիլահ օլուպ, պիր կիւն, Ֆրանսաեը, թէքրարէն տիքթաթօրլուք, վէ տէսբօթլուք իմբէրաթօրլուղու թահթընա վազ իտէպիլիր։

(Մէրգումուն սէօզիւնիւ զաթ իթմէք ալէամէթլէրի։)

Պիր սէս – Ֆագաթ, էկէր միլլէթ, հիւսնի բիզա կէօսթէրիր՞ իսէ։

Մ. Կրէվի – Իչթէ ասըլ մէսէլէ տախի, օլ խուսուստա տըր։ Եանի, միլլէթ, թէզէքքիւր գապուլ իթմէէն պիր ուսուլ իլէ, քէնտի ըէյինի պէեան իտէպիլի՞ր մի։

Պէն թէքէրրիւր իտէրիմ քի, վազ օլունան գանունուն գապուլի իչին, էհալինին գուրու պիր գուրա իլէ հիւքմիւնիւ իճրա էյլէմէսինէ միւրաճաաթ իթմէքլիք, գանուն վազ իթմէք սէլահիյէթինի, էհալիյէ իատէ իթմէք օլմասընը, իլլա մէմալիքին հիւքմտարը էլինտէ պրազմագլըգ տըր։

(Սօլ թարաֆ մէպուսլարը թարաֆընտան պէեէնմէքլիք ալէամէթլէրի)

Մ. Էմիլ Օլիվիէ – Պիզ, իխթիլալլարա սէպէպիյէթ վիրէպիլիր օլան, հէր նէվի էսբաբլարի մահվ իթմէէ չալըշմագտա իքէն, Մ. Կրէվի, մէմալիքի, իխթիլալլար թարիխի իչինէ տօղրու տիւթմէքտէյիզ տէյի, հազգըմըզտա չիքեայէթ իթմէքտէ տիր։ Բէզալիք, նիզամամէյի խօշնուտ օլունաճագ պիր հալտէ կէօրմէտիյիմիզէն, գանուն վազ իթմէք հուզուզ ու սէլահիյէթի, անճագ Սէնաթ մէճլիսինէ այիտ պուլունմազտա իքէն, Գավանին մէճլիսինի տախի այնի հուզուզա մալիք գըլմըշըզ տըր, վէ Գավանին մէճլիսինէն, պունտան ադտէմ ալա պէօյլէ պիր հուզուզ ու սէլահիյէթի պուլունմամըշ իքէն։

Կիւեա օյանը տախի կէրի ալմըշըզ կիպի։ հագգըմըզտա չիքեայէթ օլունմագտա տըր։

Նիզամնամէ ահքեամընճա, իմբէրաթօրուն մէճլիսի լազվ իթմէէ հուզուզ վար տըր։ սուլհ եախօտ ճէնք էյլան իթմէքլիք վէ իթթիհատլար ագտ էյլէմէքլիք տախի, ունճագ քէնտինին, պիր թէքլիֆ իթմէսի իլէ, իճրայէ գօնուր։

Մ. Ժիւլ Ֆավը – Էվվէթ տէսբօթլուգ օլան միւսթազիլ հիւքմտարլըզլարտա, էօյլէ օլուր։

(Պ-էջ-ը «Ժ»-ը-)

Պաղը զաղէթալար, Բրէնս Բիէր Պոնապարթը, Ա.մէրիգաեա կիթմէք իւզրէ, Բարիստէն եօլա չըգմըշ օլտուղունու պէեան իթմիշլէր իսէ տէ, միւմայիլէհ, քէնտի խանէսինի հէնուզ թէրք իթմէմիշ տիր, վէ հէր կիւն, պաղը զէվաթը մուազզամանըն վիզիթալարընը գապուլ իթմէքտէ տիր։

Միւմայիլէհին խանէսի իւզէրինէ, պաղը խօվարտալար թարաֆընտան պիր հիւճում իտիլէճէյի գօրզուսունա մէպնի, խանէսինին կէրէք իչէրի թարաֆընտա, վէ կէրէք տիշարըսընտա, պիրը գուվվէթլի բօլիս պէօլիւքլերի պէքլէթտիրիլմէքտէ իմիշ։

Միւմայիլէհ հագգընտա, Տիվանը քէպիրտէ, հիւսնի թէվճիւհ կէօսթէրմիշ օլան, Բրօքիւրը–Ժէնէրալ Կրանբէրրէ, Տաավի նէզարէթի տայիրէսինտէ թէչքիլ օլունան պիր ճէմիյէթտէ հազրը պուլունմուշ, վէ հազրըտա պուլունան զաթլարընը քեաֆֆէսինտէն տախի, պիւյիւք բրայէթ կէօրմիշ օլուպ, Մ. Էմիլ Օլիվիէ տախի, պիւյիւք իլթիֆաթլա, միւմայիլէհի զապուլ իյլէմիշ տիր։

Պէլճիգանըն բայիթախթը օլան Պրիւքսէլ շէհրին, Լինտէբանտանս նամ զաղէթասը, Բրէնս Բիէր Պոնապարթը, շէհրի մէզպուրա կիտիպ, օրասա իգամէթ իթմէք նիեէթինտէ պուլունտուղունու, վէ հաթթա, շէհրի մէզպուրուն Ա.վրնիւ Լուիզ նամ մահէլլինտէ պուլունան խանէսինին, քէնտիսի իչին հազրըլանմասընը էմր իյլէմիշ օլտուղուն պէեան իյլէմիշ տիր։

Բէյի նամ Ֆրանսըզճա զազէթանըն գավլինճէ, Բրէնսի միւմայիլէհին մուհաքէմէսինտէ, անը թէօհմէթլի ատտ իտէն 9 ատէտ գուրաեա գարշը, 27 ատէտ թէօհմէթսիզլիք գուրասը վէրիլմիշ. վէ էվվէլքի 9 ատէտ գուրալարտան պիրիսինին քեաղըտը իւզէրինտէ, հիչ պիր շէյ եաղըլմամըշ պուլունտուղունտան, վէ Ֆրանսանըն մահքէմէ տիվանլարընտա, պէօյլէ պօշ քեաղըտալար, տավա թահթընտա պուլունանա մէնֆաաթը ատտ իտիլտիյինտէն, սահիհ գուրալարըն սաեըսը, 8է գարշը, 28 օմուշ տուր։

—Մարտըն 30 ունճու կիւնիւ, Բարիսին պաղը մահէլլէրինտէ, իրի եաղըլը եաֆթալար եաբըշտըրըմըշ օլտուղու, կէօրիւլմիւշ տիւր։

Մէզքիւր եաֆթալարընը մէալի, չուաթիտէքի տիր։

«Շէհիրլիէ՛ր – Ֆրանսա գանունու ահքեամընճա, էհալի, մէմալիքին սահիպի օլտուղունտան, իլան իտէրիզ քի, էկէր ապրիլին 10 ունա տէկին, մէմալէքին վարիտաթընը չիւրիւտէն օրտուլազվ իտիրմէզ իսէ, հէր նէվի վէրկի վիրմէքլիյի ըէտտ իտէճէյիզ, վէ ումումի սուրէթտէ կէրէք Բարիստէ, վէ կէրէք պիւթիւն Ֆրանսատա, էհալիյի սեաղա գալտըրաճաղըզ տըր։

«Էհալի, քէնտի վազթ ու սաաթընը, գարարլաշտըրմըշ տըր»։

—Օզզէրվաթօրէ Բօմանօ նամ Բարբարէսթ զազէթա, Իթալիա գըրալըզը ահվալինի, դայէթ գարարթըզը պիր հէյեէթտէ կէօսթէրմիշ տիր։

Մէզքիւր զազէթանըն գավլինճէ, Իթալեա իշլէրի, ֆինատան, սահա ֆէնաեա սարմագտա իմիշլիր։

Բարիսին Տէպա նամ զազէթասը, մէզքիւր Բարբարէսթ զազէթանըն պէեանաթլարընը, թահթը միւթալէաեա ալտըգտան սօնրա, չու աթիտէքի մէալտէ օլարագ իլավէ իյլէմիշ տիր։

«Նասըլ քի կէօրիւնիւր, Օզզէրվաթօրէ Բօմանօ, քէնտի պէեանաթլարընտա, ինսաֆսըզճա տավրանմըշ տըր. հալ պու քի, պիր ատէմ, քէնտի զօնշուսունուն էվինտէ նէ՞ տէօնիւեօրու տիզգաթ իթմէյի, քէնտինէ պիր վազիֆէ իտինտիքտէ, ասըլ քէնտի էվինտէ վուգու պուլանլարը կէօրմէզ օլուր։

«Իմտի, պիզ քէնտիյիմիզէէն, մէզքիւր զազէթաեա խապէր վէրիրիզ քի, Էրմէնիլէրէ սէզ անլաթմագ իչին, Քիւրսիի չէրիֆ թարաֆընտան, Իսթանպօլա կէօնտէրիլմիշ օլան Մօնսինեօր Բլիումուն մէմուրիյէթի, քեամիլէն պօշա չըգմըշ տըր։

«Մուխալիֆ (ընդդիմադիր) էրմէնիլէր, միւմայիլէհ բուհանի մուրախասըն, կէրէք նասիհաթլարընը, վէ կէրէք թէհոտիտէրինի, պիր իշ եէրինէ գոյմամըշլար, վէ հերձուած, քէնտի քէնտինէ, մէյտանէ կէլմիշ օլուպ, մէզքիւր հերձուած, Քիւրսիի չէրիֆ թարաֆընտան կէօսթէրիլէն տիզթաթօրլուգ գուվվէթի թէճրիպէսինին իլք սէմէրէլէրինտէն պիրիսի, սաեըլապիլիր»։

— 1869 սէնէսինտէ, Ֆրանսատա, քէնտի քէնտիլէրինի թէլէֆ իթմիշ օլան ատէմլերին սաեըսը, 5547 նէֆէրէ պալիզ օմուշ տուր։

Պունլարտան 4376 նէֆէրի էրքէք օլուպ, 1171 նէֆէրի տախի, նիսա թայիֆէսինտէն իմիշլիր։

Սինլէրինէ կէլինճէ, 37 նէֆէրի 16 եաշընտան ալաղը, 217 նէֆէրի, 16 իլէ 21 եաշըն արասընտա, 1480 ի 22 տէն 40, 2199 նէֆէրի 41 տէն 60, 988ի 61 տէն 70, 472 նէֆէրի, 71 տէն 80, վէ 100 նէֆէրի տախի 80 եաշընտան եօգարը պուլունմագտա իմիշլիր։

Պունլարտան 1846 նէֆէրի, էվվէնմէմիշ, 1789 նէֆէրի էվլի վէ չօճուգլար սահիպի, վէ 853 նէֆէրի տախի էվլի

ֆագաթ չօճուգսուզ իմիշլէր։ Քէզալիք 601 նէֆէրի, չօճուգ սահիպի օլան տուլ գատընլար վէ էրքէքլէր օլուպ, 383 նէֆէրի տախի չօճուգսուզ օլարագ տուլ գալմըշ օլանլար իմիշլէր։

— Կարիպալտի, պազը Իթալեա զազէթալարընա, պիրէր մէքթուպ կէօնտէրիպ, կէչէնլէրտէ, Զվիչէրիատա վէֆաթ իտէն պիւյիւք պիր գըզ թարաֆընտան, քէնտիսինէ 300,000 ֆրանք վասիյէթ իտիմիշ օլտուղունու, եալանա չըգարմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

ԿԻՒՄՐԻՒՔ ՆԻԶԱՄԸ

Էշեակի թիւճճարիկե տէնկլէրինին չեմոիլէ գատար ճարի օլտուղու վէճՀլէ, կիւմրիւ քէլտե պիրէր պիրէր քիւչատ ու մուայէնէսի մատ օէսի մուամէրթիճրահլէճճ թէէխիրաթը մուճիպ (իշին կէրի գալըպ կէճիքմէսինէ սէպէպ) վէ կիւմրիւք անպարլարընճա տախի էրպապը թիճարէթ հագգընտա մաղարբաթը տէրբէար օլան իպտիհամը միսթէվճիհ (վէ թիւճճարա զարարը օլան պիրի քինթիլի պայիս) օլուպ, էվլօրա կիւմրիւքլէրինտէ մէրի-իւլ-իճրա պուլունան վէ պէյանանամէ մանասընա օլան ա տէքլատասիսն ու սուլ (իւմրիւք մէմուրլարընա իթթէրլէրսէ, տէնկլէրին ճիւմլէսինի աշմայրպ իշլէրինտէն պիր մըգտարընը քիւչատ ու մուայէնէսիյլ (աշրպ պագմայրա) գուսուր գալանլարը վէ պազքէրրէ ճիւմլէսինի աշմարագ վիրմէլէրինի միսահա (միսատատ իտէր) օլտուղունան ուսուլ մէզքիրէ շեմոիլիք ֆագթ Տէրի-սատատէթ կիւմրիւքլէրինտէ տի սթիր-իւլ-ամլ թութուլ մաղ իւզրէ պուքէրրէ բուսումաթ-էմանէթի ճէլիլէսինճէ (կիւմրիւք-նազարէթինճէ) իթթիֆաղ օլունարագ պուպապտէ ճէրէեան իտէճէք մուամէրթը նիզամիյէ պէր վէճՀի աթի պէյան օլունուր։

Պիրինճի մատտէ. Տիյարի էճնէպիյէտէն կէլեպ Տէրի-սատատէթ իտիալ (սօղմագ) վէ եալսօտ Տէրի-սատատէթտէն մէմալիքի էճնէպիհէյէ իիրատ ղըլընան (չըգարըլան)քանֆիֆէյի էշեակի թիւճճրիյիէնին պալեա վէ տէնկ վէ տանարգ վէ ֆիրչը վէ գութու վէ բաքէթ վէ տաճասայիր սիւրլիւ գապ վէ գարֆլարընճա տէա վէ մրգա վէ նիւմէրօլար սյա հէր գապ ու գարֆքն հավի օլտուղու էշեանէն ճինու քէյֆիեէթ ու քէմիյէթինի (տեսակն ու որպիսութիւնը ու քանակութիւնը) վէ նէրէտէն կէլտիկինի միպէյեին (Ծանուցանող) կէօմրիւք իտարէսինէ միմզի (իմզայանմըշ) վէ եա մէմհուր (միհիրլէնմիշ) պիր ղրթա պէեանանամէսի իթա օլունաճագ տըր։

Իքինճի մատտէ. Զիքր օլունան պէյանանամէ կիւմրիւքլէրտէն վէրիլէճէք մաթպու (պասմա) նիմինէսի մուճիպինճէ թանզիմ օլունարագ մուարրիֆի(թարիֆ օլունան) էշեա թարիֆատէ նէ վէճՀ իլէ միդայէտ (դայտ օլունմուշ) իսէ, ճինէ օլ թապիրաթ վէ էվսաֆ իլէ եազըլաճագ վէ դայրը մուարրիֆի (թարիֆսիզ) էշեա կիւմրիւք իլէ թիւճճար պէյնինտէ միսթատմէլ (գործածելի) օլան թապիրաթ (անուանում) վէ էվսաֆ (յաջրգմունք) իլէ թէրգըմ ղըլընաճագ (եազլաճագ) տըր։

Իւչիւնճի մատտէ. Մաթլուպ օլան պէյանանամէնին պալեատէ թարիֆ գըլընան ըզահաթը պիլ ինգիսան հավի օլարագ (բացատրութիւնը անթերի պարունակելով) թանզիմի էմրիտտէ թիւճճարէ սուհուլէթի մուճիպ օլմագ վէ հիչ պիր կէօնէ սէհվ ու դաֆլէթ մահալ գալմամագ իւզրէ (որ եւ է սխալման ու անգիտութեան մը տեղի չը ձգելու կերպով) իսթէրլէրէսէ, մէզքիր պէյանանամէնին թանզիմինտէն էվվէլճէ էշեալարընը մուայէնէ իյլէմէլերի իլիսի հաղրէթլէրինէն, նազարը տիգգաթլարընը, ճէթզանէ տավէթ իտէրիզ։

Պիլէճիք 28 մարտ 1870

. . . Միհէլիֆ։

Պիլէճիյին աշաղը եօգարը միւնազատասը իչին, իլէրտէն պէրու, 2-3 տէֆա Մէճմատէ իլան օլունմուշ լոէ տէ, պու անէ տէկին պիր սէմէրէսի կէօրիւլէմէմիշ տիր։ Պրուսա վիլայէթ օլտուղունտա, Պիլէճիք գազասը ահալիսի սէվինտիք իտի քի, վիլայէթէ եազըն օլտուգ, արթըգ հէր իշիմիզ կէօրիւլիւր տէյի, հալ պու քի, գազանճա պիր թէմսիլ վար տըր, չամտան տիպինէ չավգ վէրմէզ տէրլէր։ Պիլէճիյին մէսաֆէսի տէ։ Պրուսա վիլայէթինէ եազըն օլտուղունտան, գարանլըգտա գալըպ, իշ կէօրիւլէմէյօր։ պունուն կիպի, վէ եախօտ տանա պէօյիւք վէ տանա քիւչիւք իշլէրի։ Պրուսա վիլայէթի կէօրտիւկիւ անտէ իֆրա էտէեօր, լաքին մէսաֆէսի ուզագ գալալարտէ օլուր իսէ։

Մէզքիւր իշ իչին, Պիլէճիյին էքսէրիյէթի խալամ վէ խրիսթիանլէր, մահզրէր թապ վէ վիլայէթէ թագտիմ իթմէքտէն օսանճ կէլտի։ Խայլի վապրթատան պէրուտէ, էրմէնի վէ գաթոլիք էհալիլէրինին եպիսկոպոս վէքիլլէրի զանմէթ չէքէյօր։ վէ տանալիոտ, միւմայիլէյ վէքիլլէրի թաճիզ էտէյօր քի իշլէրի պէօյլէ պէօյլէ նէ օլաճագ տէյր։

Պու իշ չօճուղու սալընճագտա ավընտըր մահա պէնգէտի։ չօճուգ սալընճագտա ազլաբերնճա, սալընճագ սալանբէօր, 5 քիչի աշաղրտան վէ 5 քիչի տախի եօգարուտէն իսթէնիեօր։ աշաղըտէն կիթմէզլէր, եօգարըտէն 5 քիչի կիտէրլէր։ վէ թէնի ատսի կէրի ատօնէրլէր, պիրագ տանա սօնրա, չօճուգ ազլար, պիր տանա սալանը։ պիր միւհէնտիս կէոնտէրիլիր։ Պիլէճիյին խարիթասընը ալը կիտէր, պիր վագրթատան սօնրա, չօճուգ ազլար, սալա, սալա, նաֆիլէ, սիւտ վէրէն օլմազ, աճլըգտան չաթլաեաճագ տըր։ . . .

Պիր ամանն 2 էվլատը, էվլինին իչինտէ էյիճէ պիր չէյ էլլէրինէ կէչէր, պէն ալայըմ սէն ալըրսըն գավկասը, գրնամէթ գօրար պու արատէ ամալլերի էվէ կէլիր։ նէ՞ տիր գավկանըզ այրպ տէյի՞լ մի տիր։ ութանմա՞զմըսընըզ տէյլրէք պիր թագըմ թազիրտէն սօնրա, պէօյիւք էվլատը սէօյլէր քի, շու չէյ իչին մուարազա իտէյօրուզ, ամալլերի պազար քի էլլէրինտէքի մուարազա էթտիքլէրի չէյին հէփսինի պիյիւք էվլատընա վէրմէսինի միւնասիպ պուլուր։ Զիւնքի պիյիւք էվլատը տըր, պիրտէ տիչիւնիր տիկէր էվլատընը մահռուն պըրագմամագ իչին, մուարազա իթտիքլէրի չէյին չօղունու պիյիւք էվլատ նա վէ ազընը քիչիւք էվլատընա թագսիմ իտէր, վէ մուարազա քէսիլիր Պիլէճիք էհալիսի էվլատլարը ատսընը զայպ իթտի, Իսթանպօլտա ատամըզ վար տըր տէյի, օրասա կիտէրլէր, օրասընտատա Պրուսատա տը։ սիրլին ատանրզ տէյի ճէվապ վէրիրլէր։ Պրուսայէ ատալարընա կիտէրլէր, օրասըտա էվլատլարընը սալընճաղա դօր սալլար պօչա, սալանա սալանա, սալընճաղընատ տա իրի տարազլարը . . .

Սէնէտէ պիր դաչ տէֆա հիքիմէթի մահէլլէյէ էմրնամէլէր կէլիր, չու մաէլտէ։ «Մէմլէքէթին ճիվարընտա պուլունան մէզարի թանլարընը թէֆթիֆիւնիւ իչին, մէմլէքէթին խարիճինտէ օլան մահէլլէրէ, մէզարիսթանլէր գալարընլարը տէյի։ բէք ալէա, վէ պագըլաճագ պիրինճի մատտէ տիր։ հալ պու քի, թէֆթիֆիւն օլան մահէլլէրտէ, անալինին, վէ թիճճարլէրին կիթմէսինէ, վէ օնլարընը պուլունմասընա չալըշընլար։ հէրքէսին վէրէմ իլլէթինէ տիչմէյէ կէօրնիւ եօգ տուր։ էօտրիւմիզ քէտէր, մալիմիզ զիեան օլան մահէլլէ, սապրզը իզրէ, հաֆթատա պիր քէրրէ կիտէրիզ։ գամչուլուգ խաթը իչին։ հաֆթանընը սայիր կիւնիւնտէ, սապրզը իզրէ, իգամէթ էթտիրմիզ քէպիրխանէ միզանը իսթէրիզ։ եօգ իսէ հիչ էնմէյիզ տէրլէր։ թիճճարլար, նասրլ քի իքի սէնէ տիր էնմէյօրլար, պունա ահալի նէ եաքսընը։ ահալինին էլինտէն նէ կէլիր։ 340-350 տիւքքեան եօգարընտա էսնաֆ, վէ 50-60 տիւքքեան աշաղրտա էսնաֆ խարաղ օլուգ, վէ բէրիչան հալէ տիչտիւ։ Պիլէճիք ահալիսինին չու բէրիչան հալինի աճրնըպտա, Պրուսա վիլայէթիմիզ, ումարըզ քի, պիզէ աթալըգ իֆրաաքնտա պուլունարագ, հագգանիյէթ իզրէ թագսիմ իտէր, վէ իչ տէ թէվիյէ օլուր պիզէր։

Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնքի նէչը իտիլէն բէսմիլի նիւսխէ միզտէքի բէսմիլերին նագլիյէթլերի զազէթասը, հէր նասրլ իսէ, բօսթատան չըդմամըշ օլտուղունտան, պու կիւնէ գատար նէ օլտուգ լարընը պիլտիրէմէյիպ, զազէթասընա պէքլէմէքտէյիպ։

Եարընքի բէսմիլի նիւսխէ միզտէ, Փարիսատ Վէքթօր Նուարը էօլտիւրէն Բըրէնա Բիւր Պոնարարթն վէ մուհաքէմէսինէ պազըլան մէճլիսին վէ ավգաթլարընն վէ մահկէսինին բէսմիլերի պուլունաճագ տըր։

—Թրրիէսթէ վաբօրու տիւն սապահ ալաֆրանկա սաաթ 7 տէ Զանագ գալէտէն կէչմիշ տիր։

— Տիւնքի չըգարըլան Լէվընթ Հէրրըլտ զազէթասընը պէեանընա նէզարէն, Նուպար փաշա հաղրէթլերի։ Մարսիլեաա կիթմէք իւզրէ, չարչէնպիհ կիւնիւ եօլա չըգմըշ օլմաեըպ, իլլա տիւն սաբահ եօլա չըգմըշ տըր։ Գովիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Պապը ալի։ Մըսրրտա գօնսօլօսլարընը տավա քէսմէք հուգուգ ու սալահիյէթի հագգընտա իսլահաթ իտիրմէսինէ չու չարթլէ բուլի բիզա կէօսթէրմէքտէ տիր, չէյլէ քի, եէնի մէհքէմէլէրտէ, էճենպի հաքիմ մուավինլերի գատար եէրլի հաքիմլէր պուլունմասընը վէ բէյիսին տայիմա պիր եէրլի հաքիմ օլմասընը թալէպ իթմէքտէ տիր։

— Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, Շըքէթի խայրիէ գումբանեասը, Գատը քէօյէ քէնտի վաբօրլարընը իշլէթմէք բուխատթընը թահսիլ իտէպիլմէք իչին, մուխատէրատա կիրիշէճէք իմիշ։ Պու մինասիպէթլէ պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, շիրքէթի մէզքիւրուն մալիյէճէ ահվալի փէք էյի պիր հալտէ իմիշ, չէյլէ քի, վագթի իլէ սէհիմլերի 40 ատէտ Օսմանլը լիրասընա օլմուշ օլտուղու հալտէ, պու կիւնքի կիւն 60 լիրա իթմէքտէ իմիշլէր։

—Հէր նէ գատար թէլէկրաֆ աճէնթօլարը, Բօսֆատան հիչ պիր թէլէկրաֆ հավատիսի ախզ իթմէմիշլէր իսէ տէ, պունու իլէ պէրապէր պիզլէրէ գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Բարանը եանըլմազլըզը ագաիտի, էքսէրիեէթլէ իլան իտիլմիշ տիր։

(Լ՝ Թ՝-ից)

—Թագսիմտէ ինչա օլունմագտա օլան ումումի պաղչէսինին ամէլիեաթը սիւրաթլէ իլէրի վարտրըլմագտա օլուգ, զաթէն մէզքիւր պաղչէնին պիր չօգ մահէլլէրինէ Էվրօպատան կէթիրթտիրիլմիշ ֆիտան վէ աղաճլար տիքիլմիշ տիր։

ԻԼԱՆ

ՐՈՒՄԷԼԻ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Ալաֆրանկա մարտ 15 վէ 16 կիւնլերինտէ փիրայաեա չըգարըլան պագչէշլի իսթիգրազա իմզալանանլարա, 75 ֆրանք, եանի 3 լիրա 30 ղուրուշ թէտիյէ իյլէրիքլերինտէ, ախզ իյլէմիշ օլտուգլարը մագպուզ սէնէտլերի եէրինէ քէնտուլրլ 150 ֆրանքլըգ մուվագգաթ սէնէտլեր վերիլէճէկի պիլտիրիլիր։

Մէզքիւր մուվագգաթ սէնէտլերի թէֆթիշ իտիպ, սրրասընա գօյմագ իչին վագրթա միւհթաճ օլտուղունտան վէ Բասկալեա եօրթուլարը տախի իւսթէ կէլմիշ պուլունտուղունտան, մէզքիւր սէհիմլէր, Ֆրէնքլերին Բասկալեասընտան սօնրա, եանի, ալաֆրանկա ապրիլ 19, 20, վէ 21 կիւնլերինտէ, Պանք Իմբէրիալ Օթօման վէ Գրրէտի Ժէնէրալ Օթօմանտա, սապահրն ալաֆրանկա սաաթ օնունտան, էօյլէնտէն սօնրա 3է գատար թէվզի օլունաճագլար տըր։

Իսթանպօլ 11 ապրիլ 1870։

ԻԼԱՆ

Պէյ օղլունտա Օհան Ոսկերբերան քիլիսէսինին քէօշէսինտէքի Հ.Ի.Ն.Ի.Ն.Ի.Ն. 30նիւմիրօյու կաղինսօսունտա սաթը-լըը, Իսթամպօլտա եաբըլմըշ ղայէթ ալէա նէֆիս բաստըրմա, սուճուք վէ չէօրէք։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարէ՝ 13 ապրէլ

Գավանին մէճլիսինտէ Մ. Օլիվիէ, պու կիւնքի գամարանը, Էհալինին գուրասընա միւրաճաաթ ի-տիրմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։ Մ. Օ-լիվիէնին մէզքիւր թէքլիֆի, 63 գուրաեա գարշը 193 զուրա իլէ գապուլ օլունտու։

Խարիճիյէ նազիրընը իսթիֆա իթ-միշ օլմասը սահիհ օլուպ, պինայն ալէյհ, Ֆրանսանը, Ռոմա հագգընտա նէ թարզ բօլիթիգա իթթիխաղ իտէճէ-կի եէնի խարիճիյէ նազիրը նասպ օլուն-տուգտան սօնրա անլաշըլաճագ տիր։ Գըրէօգատա ամէլէրին էքսէրիսի եէնի-տէն իշլէրի իլէ մէշղուլ օլմա պաշլամըշ-լար տիր։

ԻՍՐԱՆԻԱ

Մարտի 13 ապրէլ

Մօնբանսիէ տիւքասը, պիր այ Մասրիտտէն եըրագլանմաեա վէ 30 պին ֆրանք թազմինաթ վիրմէքլիյէ հիւքմ օլունմուշ տուր։

ԵՈՒՆԱՆ

Ապրիլ 12 ապրէլ

Պիր գաչ զապթիեէլէր իլէ 30 նէֆէր հայտուտլար պէյնինտէ պիր զավզա զուհուր իթտիքտէն սօնրա, հայտուտ-լար, Մարաթօ՝ եազընլարընտա, Ին-կիլթէրա վէ Իթալեա սէֆարէթխանէլէ-րինին սըր քեաթիպլէրինի վէ իւչ նէֆէր Ինկիլիզ եօլճուլարընը, քէնտի մատա-մալարը իլէ պէրսպէր, էլէ կէչիրմիշլէր տիր։ Մէրգուման հայտուտլար, գա-ըրլարը սալը վէրտիէր, լաքին 5 նէֆէր էրքէքլէրի աւը գօեուպ, անլէրի սալը վէրմէք իչին իսէ, պիր չօգ ագճէ մաթ-լուպ իթմէքտէ տիրլէր։

ԵՍԷԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ
ԳԱԼԱԹԱ ՔԻՍԱՍԸ

Ապրիլ 2	Աչշամ գաբանը . . .	52- 4
» 3	Սապահ այշրտը	52- 3
» »	Էն եիւքսէք »	52-10
» »	Էն ազար . »	52- 3
» »	Սաաթ 4½	52- 9½

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԳԱՊԵԱՆ Վ. ԱՐԾԱՐԱՆ

Ալորդըմըզ մալիւ մաթլուբա նէզարէն, էրսանէ վէ արդարութիւն պանտերասը իլէ մէյնանա չընդմըշ օլան Օրագիրին մի էլ-լեֆի Օգսէն էֆէնտի, Գալաթաճըլար տի-չարբսը գալթուղու մէճլիսի ալօգաթլը-ղընը, աչըգ ոան աչրդա իրթիքեաբ իսէ-ըէք, Հայկական ընկերութիւն գագնօ-սունտա, Ադապեան վարժարանը, Ա-մաթեալընը օլուպ, վէ պիզիմ իսէ արա-եէրտէ պիր խըտմէթքեարլըգ իթմէքտէ սլմամըզը, սէրահէթէն սէօլէմէեէ իճ-թիսար իթմէյէ պաշլամըշ, վէ հազիր պուլունանլարտա տինէ միշլէր տիր։

Մէքթէպի մէզկուրու պիզ աչմըշ, վէ օն տէօրթ այտան պէրու մէսարիֆա-թը քիւլիյէսինի գաերրարդտան պաշգա, հիչ պիր քիմսէյի տախիլ վէ խարիճի ի-տարէսինէ գարըշարմամըշըզ տիր։ Վէ քիմսէ տէֆթէրիմիզի պիլէ սօրմամըշ-տը։ Իմամ, էկէր Սամաթեա էհալիսի, Օգսէն էֆէնտինին վէ բէֆիգլէրինին էֆ-քեար, վէ իթթիգատ, վէ իստասասընտա տէսիլլէր իսէ, պիր ան էվվել ալէնէն պի-զէ պէլտիրմէլէրինի բէճա իտէրիզ քի պիզտէ օնա կէօրէ, իշիմիզէ տէվամ ի-տէլիմ։ Եօգ, էկէր, Սամաթեա էհալիսի տախի, անըն վէ բէֆիգլէրինին էֆքեա-ըընտա իսէլէր, քէզալեք պիր ան էվվել թարաֆըմըզա պէլտիրմէլէրինի, վէ մէք-թէպ քէնտիլէրին օլտուղունու իսպաթ վէ իլամ իթտիքտէն սօնրա, բէսմէն հի-սապըմըզա պագարագ, ալաճագլարը վար իսէ ալմալարընը, վէ պօրճլարը վար իսէ վերմէլէրինի, վէ մէքթէպի տէր իւ հոտ իտէրէք, պիզէ վէ Սամաթեաեը, շու տիւշմէնլէրտէն գուրթարմալարընը տու-խի բէճա իտէրիզ։

Պու իքի բէճամըզտան հէր գանղիսի գասլուլ օլունարագ պիր ան էվվել իճրա իտիլեր իսէ, շիմտիտէն իզհարը թէշէք-քիւր իտէճէկիմիզի պէեան իտէրիզ։

Իշթէ թէբրարէն խապէր վերիրիզ ի, մէզքիւր մէքթէպ պիզիմ տիր, վէ էկէր պիզիմ իսէ տէվամ իտէպիլէրիզ, հօգ էկէր պիզիմ տէյիլ իսէ, օլ վագթթ հէր քէսին, իսթէտիկի անտէ գարըշմա-եա հագգ ու սէլահիյէթի օլմուշ օլուր, պիզտէ էօյլէ պիր թէհլիքէտէ պուլունան մէքթէպէ, նէ էօմիւր, նէ ֆիքիր, նէ էմէք, վէ նէտէ փարա սարֆ իտէմէյիզ, շիւնքի պուտալա տէյիլիզ։

Թէշէք քիւր իտէրիզ Օգսէն էֆէնտի-յէ քի, շու եէնի ավօգաթլըղը մէյտանա չըգարարաչ, պիզէ, պունտան պէօյլէ իհթիեաթ վէ իհթիրազ իւզրէ պուլուն-մագլըգ էհէմմիյէթինի անլաթտըրմըշ-տը։ Վէ ումարըզ քի, եագընտա Շահ-նազարեան մէքթէպ իչին տախի այնի ա-վօգաթլըղը իտէրէք։ Նուպար բաչա հագ-ըէթլէրինէ տախի պիւյիւք պիր խըտմէթ իթմիշ օլուր։

Լաքին շունա էսէֆ իտէրիզքի, Օգ-սէն էֆէնտի, հիչ տէյիլ իսէ, պիզի գըս-գանարագ, եալընըզ պէշ չօճուղա, վէ եալընըզքերական օգութտուրաճագ հէր-սէ, Ադապեան վարժարան կիպի պիր մէքթէպին, Խիւտա նէ քէրտէ էմմա, գաբանմասընա սէպէպ օլաճագ տիր։

Պիւյիւք ֆազիլէթ, վէ պիւյիւք շէ-ըէֆ։

. . . Խմբագիր։

Թաղիս քուէարկուք յառաջիկայ ապրիլ 5, կիւրակէ օր կատարուելիք՝ երկրորդ քուէարկութեան համար իրենց բերելիք քուէթուղթերը, եթէ բա-նաւոր պատճառաւ մը անձամբ չը կա-րենան բերել, կրնան իրենց ծանօթնե-րէն հաւատարիմ մէկու մը ձեռամբ ղրկել, զոր նամակաց մէջ յիշել մոռ-ցուած ըլլալով, կը փութամք ներկա-յիս ազդ առնել։

2 ապրիլ 1870 Ընտ. ժողովոյ
Սամաթիա։ Նախագահ
Ներսէս Վրդապետ։

Պրուսայ, 2 ապրիլ, 1870։

. . . Խմբագիր։

Ա.յսօր, մերս Ամեն. Ս. Պատրիարք խաղաղասէր Հայրիկին, բերկրառիթ լուր մը տալու մտօք, ձեր ազգօգուտ օրագրոյն մէջ, ներկայիս հրատարակու-թիւնը կը խնդրեմ։

Երկար միջոցէ մ' 'ի վեր, Պրուսա-յաբնակ ազգայնոց սէրն ու միութիւնը վիրաւորող խնդիրը, ազգային ժողով-ներու անկարգ վիճակի մը մէջ գտնուի-լըն էր։—Խնդիր մը որ միշտ կնճռոտ է, եւ Հայուն համար կարծես թէ 'ի վերուստ յատկացեալ չարագուշակ ճա-կատագիր մը։

Անցեալ ամիս, որ էր մարտ 29 կիւ-րակէ օր, տեղւոյս Դպրոցին մէջ, ընդ նախագահութեամբ, մերս Գ.եր. Ս. ա-ռաջնորդին, ազգային Սահմանադրու-թեան, ընդհանուր քուէարկութեամբ տեղւոյս թաղական ժողով մը կազմուե-ցաւ 12 բանիբուն եւ ազգասէր անձինք-ներէ, որք են հետեւեալները։

Անդրանիկ	Կիւլմէղեան
Յարութիւն	Օրաքեան
Օհաննէս	Տ. Նիկողոսեան
Օհաննէս	Աղամճանեան
Օհաննէս	Մարաշլեան
Յովակիմ	Յովակիմեան
Ստեփան	Պաթմազեան
Օհաննէս	Մէլիքսէթեան
Բիւզանդ	Եավրուեան
Մ. Սարգիս	Տ. Յակոբեան
Մ. Յովհաննէս	Ղուկասեան
Ստեփան	Ուշագլեան։

Կը յուսամք որ վերոյիշեալ էֆէն-տիները, ազգասիրաբար, քաջ կը ճանչ-նան իրենց առ ազգն ունեցած սրբա-զան պարտաւորութիւնները. եւ պիտի աշխատին օր առաջ, ամեն խնդիր ըստ Սահմանադրութեան, օրինաւորապէս 'ի գործ դնել՝ որ բոլոր հասարակութեան իղձն ու փափաքն է տեսնել պահ մ' առաջ այս օրինաւորութիւնը։

Մնամ եւլն . . .

Տէրտէր Խ. Թէրզեան։

Յարգելոյ Խմբագիր Լինելոյ Գրչէր Վրդապետի Բեմասացութեան Վերայ Խորհրդածութիւն։

Լուսաւորչական իրաւունք, Հայկեան ազ-գին քաղցրայիշատակ յետին նշխարք անհե-տանային, յարեաւ ժողովուրդն իւր պաշտ-պանութեան։

Այլ ո՞վ արդեօք այս սուրբ նշխարքն փչրէր, Թադէոսի առաքելոյ աւագ եղբայր Պետրոսի առաքելոյ յաջորդը։ Սա՛ էր որ Քրիստոսական աւանդութիւնն պղծէր, պղծէր ոչ յանուն բռնաւորաց այլ սէրն ինքնին Քրիստոսի անուամբ։

Որքոյ եւ այրեացն ընչից պաշտպան սրբոյն Պետրոսի յաջորդն յափշտակէր Թադէոսի ժառանգութիւնն, եւ երբ Քրիստոնեայն Քրիստոսական իրաւանց պաշտպանութիւն գլանայր՝ քրիստոնէութեան անհաշտ թշնամի կարծուած Մահմետականութիւնն Հայկեան ազգին դառնացեալ գլուխն իւր արծաթածանն մահեկաւ պսակեց եւ իւր դըրօշիւ լուսաւորչական խաչն պատելով, կրօնից հաշտութեամբ երկու մեծ ցեղից հաշտութիւնն սրբեալ հաստատեց։

Ամօթ Հռովմայ ապա՛ Պետրոսի եւ եթէ Պետրոսի ապա Քրիստոսի։

Այլ ո՞ւմ փոյթ զմարդացելոյն Աստուծոյ երբ մարդ աստուածացաւ որով կատարեցաւ բան Պողոսի առաքելոյ «Ընդ յոյժ նեղոչի մարդն անբնութիւն որ հպարտասելոյ է վերայ ամենայնի նստիցի ի տաճարին Աստուծոյ եւ ցուցանիցի զանձն՝ ընդ աստուած իցէ։» (Բ. Թեսաղ. Բ. 4.)

Եւ երբ այսպէս Հայկեան ազգն եւ Օսմանեան պետութիւնն քահանայից ձեռօք վատնեալ, վաճառեալ, յափշտակեալ ու պզծեալ լուսաւորչական իրաւունքն պաշտ-պանէին՝ քահանայութիւնն անշուշտ իւր վատնութեան խղճին տիրացեալ «իրրեւ զչունս Իսրայէլի որ ոչ կարիցեն հայել՝ լը-ռէր»։

Լռէր քահանայն եւ մոնչէր ժողովուրդն եւ այս լռութիւնն կրկին յանցանք գրէր քահանայութեան. այո՛ կրկին յանցանք՝ այլ յանցանք բարեպտուղ։

Վասն զի քահանայն իւր լռութեամբն ըստ լուսաւորչական սկզբան ժողովրդեան յանձնէր իւր կրօնքն եւ հրաժարէր Հռոմէ-ական դրութենէ. ըստ որում կրօնք քահա-նային են ասպարէզ, քահանային ստացուած, քահանային ոգեպահիկ, քահանային անար-գութեան, եւ չարանենգ թելադրութեան գործի։

Այո՛, քահանայն մինչեւ ցայժմ իւր լը-ռութեամբն հրաժարեցաւ 'ի Հռոմէական ի-րաւանց, եւ ձեր եղաւ կրօնք, ո՛վ ժողո-վուրդ։

Ահա այսպիսի դրից մէջ երբ ժողովուր-դն տաժանէր եւ քահանայն լռէր, յան-կարծ երեսուն եւ ութն առաքինասիրտ քա-հանայից «որք հող ղգլխով լային 'ի վերայ գերութեան տապանակին Յեառն» յարեաւ Լինգիէեան Գրիգոր վարդապետ եւ Լուսա-ւորչայ նուիրեալ Եկեղեցի մը յարմար առ-պարէզ համարելով լուսաւորչական իրաւանց պաշտպանութեան՝ հանգուցեալ Կիլիկիոյ կաթողիկոսի Պետրոսի Բ.ի հոգւոյն համար նուիրեալ պատարագ եւ պաշտօնի առթիւ բեմախօս լինէր եւ իւր ձայնն ժողովրդեան ձայնին հետ միացընէր նոր դարեգլուխ մը կազմելով ուսմամբ եւ ճշմարիտ սկզբունք մը հռչակելով, թէ քահանայն կրօնից վրայ ժո-ղովրդենէն վերջը պէտք է խօսի, վասն զի հասարակաց կարծեաց համաձայնութեամբ կրօնք կազմուելն վերջը կրօնից պաշտօնեայք կրնան որոշիլ։

Ուստի վճռեց ժողովուրդն թէ «Վէմն Պետրոս միմիայն սուաջին քարն է եկեղե-ցւոյն Քրիստոսի», եւ կրկնեց քահանայն ա-սելով, այո՛, Վէմն Պետրոս Քրիստոսի եկե-ղեցւոյ առաջին քարն է «զի ձայն ժողո-վրդեան ձայն է Աստուծոյ»։

Այս քարոզչիս դամբանական ճառն թէ-եւ հանգուցեալ հովուին էր ուղղեալ, այլ ըստ ինձ յաղթահարեալ եւ մեռեալ սկզբանց դամբանական բեմասացութիւն էր։

Յաստիճանաց բեմին ծանրաբեռն կոչէին իւր բանք 'ի վերայ յափշտակողաց իրրեւ պմայուս որ 'ի սարսափանդից թուղցեալ հով-տաթափառ դաւազակս ճմլեալ ջախիջեն։

Ուստի վեհանձն քարոզիչն ճղնէր իւր բանքն հանգուցեալ հովուին նուիրելու, ազ-գային ներկայ պարագաներն ոչ այնչափ իւր միտքն յափշտակելով զինքն իւր նպատակէն զարտուղէին որչափ հանգուցելոյն յիշատա-կըն զինքն իրմէ հեռացնէր։ Ուստի քարոզ-չիս վառ ու աղգասէր ոգին ուղէր հոլաթե-ւել հանգուցելոյն ոգւոյն վրայ որ շատ իսկ ազգային իրաւունքներն էր զոհէր, այնչափ որ իւր վանաց մէջ քահանայներն պատմից սպառնալեօք լատինական զգեստիւք պա-տարագելու էր երբեմն ստիպեալ։ Այո՛ թէեւ իւր կաթողիկոսական իրաւանցն էր վրէժ-խընդիր, սակայն երբ իւր քահանայքն սե-ղանին դիմաց լատինակերպարան ներկայա-նալ հրաւիրէր անշուշտ իւր կաթողիկոսու-թիւնն իսկ լատինական էր ինչպէս արդէն 'ի լատինաց կարգեալ։

Այո՛, այս հանգուցեալ անձն ստիպեալ էր 'ի ճակատագրէ իւր եկեղեցին մատնելու, վասն զի չունէր 'ի Լիբանան Հայ ժողովուրդ մը զայն պաշտպանելու։

Այո՛ սարսեալ էր 'ի չգոյէ պաշտպանո-ղաց ժողովրդեան սեպհական լուսաւորչա-կան իրաւունքներն զոհել իւր պարզ անձ-նական լատինաչնորհ կաթողիկոսութեան ի-րաւունքն պաշտպանելու համար։

Ուստի Հռովմ վերոյիշեալ կաթողիկոսիս մահուան, երբեմն լուսաւորչական արարո-ղութեանց մատնիչ լատինաչնորհ կաթողի-կոսութիւնը իւր իրաւունքներէ զրկելով մի-ացուց Կ. Պոլսոյ լատինահոգի աթոռոյն հետ եւ յուսաց այս երկու մատնիչ աթոռաց մի-ութեամբ անհետ առնել լուսաւորչական ոգին։

Այլ անխոհեմ Հռովմ, անապատաց ա-մայութեան մէջ ըրած իւր յափշտակութեանց անպատուհաս մնալովն քաջալերեալ, սխալեց-աւ իւր ստրկութեան եկեղեցին բազմամ-բոխ եւ լուսաւորեալ ժողովրդեան մը մէջ 'ի Կ. Պոլիս կանգնելով՝ զի յարեաւ մրրիկ։

Եւ ահա նոյն ժողովրդական սրտմտու-թեամբ վառեալ այս քահանայն իսկ իրրեւ ժողովրդեան անդամ բեմասաց լինէր, եւ անձնասիրական սառնամանեօք եւ արծա-թասիրական խստութեամբ փապարեալ եւ տեռեալ գանկերն 'իւր հակայական թոքաց հայրենասիրական սէգ հռնչմամբ դղրդէր ու կոփէր։

Ցկարամտաց զոգիս արիացուցանէր, վա-տասրտաց զեռանդ վառէր եւ սպառնացող անիրաւ նղովից ղէմ իւր 'օծեալ ճակատն պարզէր իրրեւ պարիսպ վանողական։

Եւ երբ Քրիստոսաւանդ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ պաշտպանութեանը համար իւր բանք հորդահոս վազէին, լատինաչնորհ Կի-լիկիոյ կաթողիկոսութեան եւ զայն ներկա-յացնող անձանց յիշատակին լեզուն թոթո-վէր։ Այս ճարտասան ոգին միայն իւր հայ-րենեաց հոգւոյն վրայ ազատ ու քաղցրանը-ուագ երգէր։

Այո՛ կրնամ ըսել թէ առաջին անգամէ որ քահանայ մը Հայկեան ընտանեաց սիրով ոգեւորեալ Լուսաւորչական եւ Հռովմէա-կան 'ի տարերաց եւ 'ի սկզբանց բաղկաց-եալ մեր երկակենցաղ (անֆիպի) հաւարա-կութեան եկեղեցւոյ մէջ այսպէս խօսի։

Այս քահանայն ժողովրդեան զաւակն է, այս քահանայն երիտասարդութեան անդա-մն է, այս քահանայն իւր հասակակից ե-րիտասարդաց հետ ոչ ներկային այլ եւս ա-ռաւել ապագային մարդն է։

Այս առթիւ ապագային յոյս այս քահա-

նայիս բանքն իբրեւ ոգւոյն պատկեր համարելով ուզեմ իւր բեմասացութեան վրայ մէկ քանի խորհրդածութիւնք ընել։

Նախ նիւթոյ միութեան եւ կրից բնական յաջորդութեան իւրմանաւոր ուշադրութիւնն հրաւիրեմ, փափաքելի է ասեմ, որ իւր ձայնին, յարժման, դիմաց եւ աչաց վրայ աւելի տիրանայ։

Իւր ոգին դէպ ի ճշմարտութիւն երբ սրլանայ արուեստն սողայ։

Ի՞նչ ապա նշմարեմք այս անարուեստ մեծ ոգւոյ արտաբերութեանց մէջ։

Ինաիապաշարմանց ազատ կրօնական մագուր ու ներողամիտ ոգի մը։

Հայրենասիրութիւնն տիրասէր հպատակութեան հետ հաշտեցնելու անբաւ կարողութիւն մը։

Շողոմելու ժամանակ խանթակաթ աչկունքն դէպ ի ճշմարտութիւն ուղղելով անգութ պատչաճից դէմ բողոքող ազնուական սիրտ մը։

Հաւասարապէս յամենայն դասուց բաղկացեալ ժողովրդեան մը վրայ բուն Աստուծոյ սէրն եւ ոգին նշմարող լուսաւոր մտաց տեսութիւն մը։

Իւր սեաւ հանգերձիդ մէջ փայլող լուսաւոր ճակտին նման չղթայից մէջ ազատ ոգի մը, եւ վերջապես իւր գաղափարաց լուսով պչուցեալ ոգւոյն մշտատեւ զգուշութեան անհրաժեշտ պիտոյք մը։

Այլ մի վախէր ո՞ կորիճ քահանայ որ երիտասարդ եղբարքդ քեզի առաքինութեամբդ իսկ զեղծանելու առիթ տան։

Քու հասակակցացդ դաղափարաց տակաւին չի հասաւ թագաւորութեան ժամանակ որ քումդ իսկ հասած ըլլայ։ «Ո՞վ դու ժամանակ իմ չեւ հասեալ»։

Քու քարոզեալ ճշմարտութեանց թէ եւ ծերք աշակերտեալ հետեւին այլ միայն ժրաջան երիտասարդութիւնն կրնայ ասոնց պաշտպան կենալ։

Ուստի գնա դու երիտասարդութեան ջղոտ բազկաց մէջ եւ իրեն հետ այխատէ։ ու զարգացիր, սա քարոզութիւնն միայն քեզ պաշտօն կարգելով պիտի զգուշացնէ զքեզ այն արտասուելի զիկմանց զորոնք կարելի՞է թէ ներկայ պայմանն քեզմէ պահանջէ եւ ոտոց դառնութեան դու քաջ իսկ ես տեղեակ։

Զի պիտի թողուն որ թուլանաս վաղահաս վարձատութեամբ, առ այժմ տրիտուր եւ պաշտօն զազգս տխուր անցելոյն ժանեաց ազատելով յուսալիր ներկայիս առաջնորդող ալեզարդ ծերունեաց պատչաճէ զի արդէն ասոնք յաւիտենականութեան արշալոյս կենաց վերջալոյսին մէջ են։

Երիտասարդ քահանայ դու, քու աւագ ծերունի եղբարքդ օրհնեն զքեզ ու քաջալերեն եւ հասակակիցքդ սուրբ նախանձովդ վառին։

Լուսաւորչական օրէնք խղճի ազատութեան համիմատ են, այսպիսի բարձր ու գեղեցիկ սկզբան մը քարոզութիւնն երբ ամենայն ազինք յօժարակամ են լսելու պէտք է որ էնֆիէճեանք աճին եւ բազմանան։

Հայ ուղղաբառ կաթողիկէ եկեղեցւոյ անդամ մը։
(բնականապէս Արեւելեան)
Այսինքն Շարդ Երմէնի զաթոլիկի միլէթի ազատնատան պիրի։

ԻԼԱՆ

Ներսի հիւմայուն ճէնտպր միլիւքեանէ հաթապ անպարրնին իքի հիւզ սէքսան ալթը տա ը բու մուսինէ մանհսուպէն լիւզ ու մի թէպէյին իտէն եիւզ պին չէրի հաթապրն զուհուր իտէճէք թայի պինտէն իչթիյասը գրմնտէ տէր տէսթիճա պուլունն մինայատսի ալինիյէսի սէնէի մ.ըդումէ չէ հրի նիսանին օն պէչինճի կ'ունիւ իսիմամ պուլտճաղընտէն, թալիպ օլանլարրն օլ վոգրթա տէկի. խոպէնէի խասսի չահանէեէ միւրաճ ատթ իլլէմէրի իլան օլունուր։

Մի այլէնաթի ասքէրիյէ իչին միւպ էսսի լարդմ կէլուպ, միւնադասայա գօնուլան 10000) քիլէ եումչագ Բումէլի վէ Նախսոա թուանա պուլտարրն իւզէրինէ 2000) քիլէ զամմ իլէ 120000 քիլէնէ իպլաղ իտէրէք, պէհէր քիլի 24 դուրուչ 35 փարատա թալիպի իւղէրի է թագարիւր ինմիչ, վէ գարարը գաթիսի նիսանի բումինին 4 իւնճիւ ճիւմա իրթէսի կիւնինէ թալիպ իտիրտիկի միսի լու, 20000 քիլէ Իսմայիլ Եախսա թայլան պուլտայի տակի 40000 քիլէ օլարագ, պունուն գարարը զաթիսի տակի եէվմի մէզքիւրէ թէրք գելընմըշ օլմաղլա, մէզքիւր էլ մըգտար պուլտայի թէնզել ֆիյաթ իլէ վերմէյէ թալիպ օլանլարրն եէվմի մէզպուրտէ սատթ 5տէն 9 ա գատար Տարի Շուլայա ազիմէթ իթմէլերի։

30 մարտ 1870

Պապը Օէրասքէրի

ԻԼԱՆԱԹ

Մասիս զազէթասրնին մաշթ պատասընտա մաթ պատաճա լազըմ կէլէն հէր նէվի ալեաթ հալը պուլունուպ, քիթապ, բիսալէ, իլան, պիլեթ վէ սայիրէնին ուճուզ ֆիյաթլէ մէզքիւր մաթպատատա թապ օլունմագտա օլոուպրս իլան օլունուր։

Էրմէնիճէ, թիւրքճէ, ինկիլիզճէ վէ ֆրանսըզճա լիսանլարրնտա թահրիրաթլար, վէ թէրճիւմէլեր իսէնէ իհթիյաճլարը պուլունան զաթլարրն, զազէթամըզ օտասընտան մալիւմաթ քէսպ իթմէլէրի։

ՍԱՁԼԱԲԱ ԳՈՒՎՎԷԹ ՎԷՐԻՃԻ ՔՕՔՈՒԼՈՒ ՄՈՒԱԼԻՃԷ

Շիմոիյէ գատար իճատ օլունան մուալիճ Էրոլն հիչ պիրիսի պաչատա սաչ օրմանան եէրլէրինտէ, էկէր պաչ տէրիսինտէ օլան տէօքիւլմիչ սաչլարրն քէօքլերի չեւրիւմիչ իսէ, սաչ հուսուլէ կէթիրէմէզ տիր, լաքին, էկէր քէօքլեր չեւրիւմէ միչ իսէ, ՎԻԿՕՐ նամ քօքուլու սաչ սուեու, չօգ տէֆա ազ վագրթ զարֆինտա կիւզել սաչ հուսուլէ կէթիրէճէք տիր։ Եալընըզ պիր գաչ տէֆա պումուա իճէտէն պաչա սիւրմէլէր, դու վէթիսիզէնմէյէ, վէ պէտալանմայա, վէ տէօքիւլմէյէ մէյեալ պուլունան սաչլարա չօգ դուվվէթ վէ փարլաղլըգ վէրիպ, ասլը բէնկիրնէ կէթիրէպիլեր, վէ տէօքիւլէճէք օլան սաչլարը տախի գուվվէթլէսէրէք, պաչտա սաչլարը չօղա տրը։

Իչ պուճալիճէ պէյազ օլոուղունան, էսվապը ասլա լէքէ էթմէզ, վէ կիւզել քօքուլու օլուպ, հէր կիւն սաչ եաղը եախսա փոմատա գուլանմաեա. տէթի օլանլար, պիր թադրմ զարարը եաղլար, վէ փոմատալարրն եէրինէ, մէզքիւր քօքուլու սուտան գուլանսալար քէնտիլէրինէ մէնֆաաթը օլուր։

Մէզքիւր սու էհվէն ֆիյաթլէ սաթըրը։ Ասկթանէսէ, Գալաթատա Ս Մ. Մինասեանքն Ամերիկան մագազասընտա։

ԷՎԱԼԻՆԱ ԲՕՄԱՏԱՍԸ

Մէզքիւր բօմատա սաչլարրն տէօքիւլմէսինի մէն իթթիքատէն մատատա սաչլարա պիր կիւզելլիք վերիր օլուպ խասթալրգ վէ եախսա իխթիեարլրդ սէպէպինտէն սաչլարրնը գայպ իթմիչ օլանլար իչին չիմոիյէ գատար իճատ օլունան իլաճլարրն պաչլըճասը տրը։

Էվալինա բօմատասը աղ վագրթ զարֆրնտա սաչլարրն տէօքիւլմէսինի մէն իտիպ, քէօքլերինի գուվվէթլէթիրիր վէ սաչլարա քէնտի էվվէլքի ըէնկէրինի քէսպ իթիրիր։ Աղ վագրթ զարֆրնտա սաչլարրն ուզանմասը իչին մէզքիւր բօմատա իլէ սագալ վէ սաչ իչին մախսուս օլան բօմատա իթիմալ օլունմալը տրը։ Մէզքիւր իլաճլարը պիր իքի հաֆթա իթիմալ իյլէմիչ օլան 17 չաղրնտա տէլիգանլար, ուղուն վէ իրէք կիպի սաղալարա մալիք օլմուչլար տրը։

Մէզքիւր Էվալինա բօմատասը, Գալաթատա Նիւքսէք գալտրրմատա Մ. Վէրիչ վէ գումբանեասընն 86 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ սաթըլըր։

ՏՕԳԹՕՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Միւմսիլէյհ տօգթօր Պէյ օլուստա ինկիլիզ սէրայը գարուսու տիվարը սըրասընտա Համմալ պաշը սօգաղընտա վագը 68 նիւմէրօլու խանէսինտէ, բազար իրթէսի կիւնէրի, սատթ պէշտէն օնա գատար, թէքբարէն խայրաթ պագմահա պաչլամըշ տրը։

Ամերէր, Ֆրանս, Զվէյցէրէր, Իթալիա, Բաստէ, Պելճէք, Իսբանիա վէ Թիւրքիա հիսէրէրինէ 800,000 700,000. 600,000. 500,000 400,000. 300,000. 200,000. 100,000. ֆրանք տեար էնէրէրէ, վէ 30 սենէսէնէ 60 սենէյէ քարար վարէրէրի պուլունան էմրէրդ սեհիմ Բէնանէլրը դեյիր դերէզ դէքօղէրսս։

Մէզքիւր իսթիգրազ պիլեթլէրի հէր ա-չէքիլիրլէր։

Գէզա, Օսմանլը հիւքիւմէթի իսթիգրազլարը եանի, Էսհամը Ումումէյէ, 1865, 1863 1869 սէնէլէրի իսթիգրազլարը, Սօսիէթէ ժէնէրալ Օթօման վէ Դրէտի ժէնէրալ Օթոման սէհիմլէրի տախի պուլունուր։

Մէզքիւր մէրքէզի տէքօղիթօ, հէր գանէզի հիւքիւմէթին օլուր իսէ օլսուն, գաղանան պիլեթլէրինի ըսգօնթօ իտէր։ 10, 20, 40, 60, 100, 200, 300, 400, 500 ֆրանք։ վէրիլէրէք պիր պիլէթ սաթըն ալընմագտա պալէատէ պէեան օլունան ճէսիմ մէպլաղլարտան պիրիսի գազանըլապիլիր վէ գազանմատըը հալատէ, սաթըն ալընան պիլէթ ուֆագ պիր ըսգօնթօ իլէ սաթըլապիլիր։

Փեւրվար 15 տէ չէքիլէճէք օլան Սաքսօնեա պիլէթլերի, պիր տէֆա չէքիլիչ իչին իթիպարը օլտուղու հալատէ, 25 դրչա սաթըլմագտա տրը։

Պինաէն ալէյի, պալէատէ պէեան օլունան պիլէթլերտէն սաթըն ալմագ իսթէէնլերին, Եվրոպանըն քեաֆֆէյի իսթիդրազլարրն գօմիսիօնճուսու պուլունան Ֆ. Տ. Ճանէթօնուն Գալաթատա Մինիսիրալիթէ խանը իթթիսալինտէ վագը 16 նօ.իլէ մուրագամ մաղտաասընա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի

ՍԱՀԻՊ ԴԱԶԷԹԻ
ԿՍԲԱՊԵՏ Ճ. ՓՈՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՏՕՂԼՈՒՆՑԱ ՏՕՂԲՈՒՆ ԵՕԼՏԱ, ՏՕԹՕԿՐԱՅ ԱԳՏՈՒԼԼՈՒ
ՊԻՐԱՏԵՐԼԷՐ ԳԱԲԵՏԸՍԸՆՏԱ ՆԷԻԹԵԼՐՕ 467

ՏԻԳԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

Գալաթատա Փէնճէչէմպիր փազարընտա, Վիթալիս խանը իւսթ գաթընտա, նիւմէրօ 7։

Միւսիւ Քէօլրը վէ Ֆրէնկեանքն գօմբանեասընտա էհվէն ֆիյաթլէ, վէ կաբանթի թահթընտա օլարագ, սաթըլրը ֆամիլեալար, թէրզիւէր, գունտուրաճըլար վէ սարրաճլար իչին, տիքիչ մաքինասը, մաքինա եաղը, վէ իյնէսի։

Միւշթէրիլէրէ զօլայլըգ օլսուն իչին, պիր գաչ տիյտէն պասըլմըշ թարիֆալարը վէրիլտիքտէն պաչգա, սաթըլարդը սաաթաէ, տիքիչ տիքմէք ուսուլի տախի, փարասրզճա էօյրէթտիրիլէճէք տիր։

Գուլլանըլարագ պօղուլմուշ վէ եախսա պիր եէրի գըրըլմըշ օլան մաքինալար, լազըմ կէլէն իւճրէթ վէ մէսարիֆ իսթէնիլէրէք, թամիր իթտիրիւր։

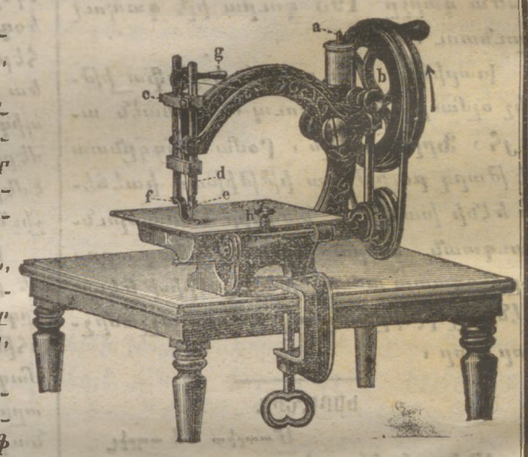

ՏԻՇ ԿԷԹԻՐԷՆ ՊՕԵՈՒՆՊԱՂԸ

Պու պոյանպաղը Պէրլընտէ սէրայ էճզաճբսը կէէրիկ գարնտա չլարրն պիր նէվի իճատը օլուպ, էլէքթրիք գուվվէթի իլէ աղ վագրթտա չօճու գլարրն տիչլէրինի աղրտըրզ վէ սրգըրզ կէթիրէճէկի միւճէրրեպ վէ աշլեքեաբ տրը։ Իլք տէֆա Իսկիւտարտա 8։ Փափազեան Գարեգին էֆէնտիին ֆամիլեասընտա պուպոյանպաղընն միւճիզամլը թէէսսիրաթը կէօրիւլմիչ տիր։

Քէզլիք մէզքիւր մաղազատա սաթըլմագտա տրը։

ՍԻՐՕ Է ԲԱԹ

ՏԸ ՍԷՎ ՏԸ ԲԷՆ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՏԸ ԼԿԱՍ

ՊՕՐՏՕՏԱ ԷՃԶԱՃԸ

Նէվազիլ վէ պրօնչիթ, վէ էմօբթիղի իլլէթլերի, վէ ֆիթիգիյէ տայիր օլան էնվայի նէօպէթլէր իչին բէք ֆայիտէլի օլուտգլարը կէօրիւլմիչ տիր։ Գանգուսմասընտա, բէք չէտիտ էօքսիրիյէ, նէֆէս տարլըզընա, միտէ ադրլանասէս գըսըգլըզընա, վէ ըսբազմօ նէվինտէ օլան կիճէ նէօպէթլէրինէ բէք ալէա օլուպ, վէ նէֆէս ալաճագ ալէթլէրճէ զուհուրա կէլէն ֆէնալըգլարը թատիլատլրը։

Պունլար Տէր սաատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ կանդիւք պիրասէլլեր վէ Տէլլա Սուտա, վէ Մ. Ծանոնի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։

Փարիզին հեռէմլէթ Ամերիկասը Ֆրոֆէսէրտան
Ռահոն Բելբոմը

ՓՈՒՏՐԸ

ՖԷՐՐՕ—ՄԱՆԵԱՆԻՔ

ՏԸ ՊԻԻՐԷՆ ՏԻԻ ՊԻԻԻՍՍՕՆ

Փարիս հեռէմլէթ Ամերիկասը Էճզամէնը

Զէլիք սուլարը թէրթիպաթլարը, չօգ սէնէլէրտէն պէրու հէքիմներին նազարը տիգգաթլարընը տավէթ իթմէքտէ տիր, չինքի հէմ չափուգ վէ հէմտէ շիւբհէսիզ սուրէթտէ թէէսսիր իթմէքտէ օլսուշտան պաշգա, քէյֆիյէթլէր տախի տուսա գէլայլըգլա իսթիմալ իյլէմէքտէ տիրլեր։

Փուարը (Թոզ) Ֆէրրօ—Մանիանիրին իսթիմալինտէ իքի մուհասէնաթ վարտը։ Հէմշէքի հէմ իսթենիլտիկի անտէ չէլիք սուեու վէ կազը հալինի քէսպ իթմէքտէ, տիմաղալէքի հէմ իսթենիլտիկի անտէ սոյիր մատէն սուլարընտան զիհատէ թէէսսիր իթմէքտէ, վէ հէմտէ գաղանդն թէրքիպաթընտա տէմիր իլէ պիրլիքտէ պուլունան մանեէզատեը տայիմա տերճ իլլէմքտէ տիր։ Պու թոզ գան գայիթիյինէ տայիր օլան քեաֆֆէի խասթալըգլար վէ պիգանլըգ օլուպ վէ եախսա լէմֆսթիք պուլունան քիմեանէլէր իչին իսթիմալ օլունուր։ Լէհճէ ուլկունուգլարը, վէ հայիղ իլլէթլերի, վէ միտէ աղրլարը, վէ գատրն թաղիէսինէ մանուա օլան ատէթ նիզամսըզլըգլարը վէ տուրկունլուղու իչին գուլլանըլտըղընտա, չափուգ սուրէթտէ թէէսիր ու ֆայիտէսի կէօրիւլուր։

Պու թոզոս շու խասսէ տախի վարտրքի, անընա չիֆա պուլանլար, տախ չէլիք Քէրթիպաթլարընտա կէօրիւլտիկիս կիպի, գէլայլըգլա իւղիունլիք բէյտա իթմէքլէր։

Պունլար Տէր սաատէթտէ Մ. Վէլիչ վէ գումբ. վէ կանդիւք պիրասէլլեր, վէ Տէլլա Սուտա, վէ Մ. Ծանոնի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տրը։